ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/23/696-5

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	02.05.2023 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	17.03.2023
Teabevaldaja	Tallinna Kiirabi aadress: Retke tee 1, 13415 Tallinn e-posti aadress; info@tems.ee
Vaide esitaja	Eraisik e-posti aadress: xxxx.xxxxxxxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:
Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

1) jätta vaie rahuldamata, kuna ühestki andmekogust ei ole võimalik teha väljavõtet vaide esitaja soovitud kujul;
2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.

VAIDLUSTAMISVIIDE:
Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 (2)). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Andmekaitse Inspektsiooni vastu halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:

Vaide esitaja on esitanud Tallinna Kiirabile korduvaid teabenõudeid Tallinna Kiirabi personalile töö- ja/või erialaste teadmiste, oskuste ja vilumuste omandamiseks ja täiendamiseks läbiviidud koolituste kohta.

Tallinna Kiirabi on keeldunud soovitud teabe väljastamisest nii suure mahu tõttu kui ka põhjusel, et pole arusaadav, millist teavet vaide esitaja soovib (AvTS § 23 lg 2 p 3 ja AvTS § 23 lg 1 lg 3).

Vaide esitaja leiab, et keeldumine ei ole põhjendatud, kuna talle teadaolevalt on tema poolt

soovitud andmed andmekogus, millest väljavõtte tegemine ei ole aja ega töömahukas.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vaide kohaselt on vaide esitaja korduvalt teabenõude korras küsinud Tallinna Kiirabilt andmeid „Perioodi 2018-2022 Tallinna Kiirabi personalile töö ja /või erialaste teadmiste, oskuste ja vilumuste omandamiseks ja täiendamiseks läbiviidud koolituste kohta“. Tallinna Kiirabi on keeldunud teabenõude täitmisest AvTS § 23 lg 2 p 3 alusel suure mahu tõttu.

Keedumist põhjendati sellega, et arvestades Tallinna Kiirabis töötavate inimeste hulka (520), 2018-2022 aasta jooksul vahetunud töötajate arvu ja viie aasta jooksul läbitud koolitusi (töötaja kohta ca 10 koolitust aastas), tuleks koostada vastus ca 10 000 kirje kohta.

Vaide esitaja märgib, et ta ei ole soovinud personaalset teavet iga töötaja kohta eraldi, vaid olemasolevaid andmeid andmekogust nagu aasta kokkuvõte/protokoll vms kus oleks aeg, teema, osalejate arv jne.

25.01.2023 esitas vaide esitaja täiendava teabenõude, milles kitsendas soovitud teabe hulka, küsides teavet ainult 2018. aasta kohta. Ka selle teabenõude täitmisest keelduti põhjendusega, et sellist teavet (dokumenti) nagu vaide esitaja soovis ei ole. Lisaks soovis vaide esitaja teada selgitustaotluse korras, millist teavet tal on võimalik 2018. aasta koolituste kohta saada, kuid sellele vastamisest keelduti viitega MSVS §-le 5.

10.03.2023 esitas vaide esitaja järjekordse teabenõude, milles palus edastada teabenõudena teabe Tallinna Kiirabis 2018 aastal toimunud koolituste kohta. 17.03.2023 keeldus Tallinna Kiirabi teabenõude täitmisest põhjendusega, et AvTS § 23 lg 1 p 3 kohaselt on teabevaldajal õigus keelduda teabenõude täitmisest, kui ei selgu, millist teavet teabenõudja taotleb.

Vaide esitaja leiab, et Tallinna Kiirabi on keeldunud teabenõude täitmisest ebaseaduslikult ja palub Tallinna Kiirabile tema poolt soovitud teabe väljastamiseks ettekirjutuse tegemist andmekogust Tallinna Kiirabis 2018. aastal toimunud koolituste kohta.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Eraisik on pärinud Tallinna Kiirabi käest korduvalt asutuse töötajate kohta erinevaid andmeid. Kui päring on esitatud konkreetse isiku kohta, on Tallinna talle nõutud dokumendid väljastanud, sest isikupõhiselt on need andmed väljavõetavad. Näiteks päris isik Tallinna Kiirabi välijuhi ametijuhendit – dokument saadeti talle 20.05.2022 kirjaga nr 1-8/308-1 või kui ta soovis saada konkreetse töötaja poolt läbitud koolituste loetelu, siis selline tõend talle ka väljastati (15.12.2022 nr 1-8/645-8) või kui ta päris töötaja vastavuse tunnistust (ehkki enne oli just selle kohta saanud kinnituse Terviseametist), väljastasime talle dokumendi 20.01.2023 kirjaga nr 1-8/645-23.

Meditsiinitöötajate üleriigilist koolituste registrit ei ole olemas, Tallinna Kiirabil on koolitusandmed eri programmides (linna töötaja portaal, SAP, Excel). Ei tööandjal ega riigil ole kohustust pidada sellist registrit, kus kõik tervishoiutöötajate koolitused oleksid registreeritud. Samuti ei ole meil võimalik tuvastada nende töötajate koolitusi, kes on meilt lahkunud, aga töötasid isiku päringus toodud ajavahemikul.

Koolitused on seotud töötajaga. Jooksvad koolitused on toodud meie kodulehel, aga minevikus tehtud koolitusi me ei arhiveeri. Ka meie viimasele täpsustuse taotlusele teabenõude kohta

saatis ta uue ja samasisulise päringu, milles ta taotlust ei täpsustanud ning mida ei ole võimalik täita.

Soovime enda poolt veel täiendada järgmisega:
Enamasti aga on päringud üldsõnalised, ebaselged ja seetõttu raskelt täidetavad. Korduvatele kirjadele vaatamata, ei suuda ta täpsustada, mida ta soovib ja miks. Selline on ka kõnealune päring asutuse töötajate läbitud koolituste kohta. Põhimõtteliselt tähendab koolitus nii lepingut koolitajaga, koolitusel osalemise teavet, maksmise teavet, koolituse kirjeldust jne. Lihtsalt üldsõnalise nõude, mida ei täpsustata, vaatamata korduvatele palvetele ning selgitustele meie poolt, täitmine on suure mahu tõttu tõepoolest võimatu. On ebareaalne koostada nimekirja meie ligi 500 töötaja poolt läbitud kursustest, õppustest, harjutustest jm koolitustest. Sarnaselt teistele tervishoiuasutustele töötab suur osa meie töötajaid paralleelselt mitme tööandja juures ja läbivad koolitusi mitme tööandja juures. Töötaja tööle vormistamisel kontrollib asutuse personaliosakond dokumentide vastavust kehtivatele normidele.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Juurdepääs avalikule teabele ja vaide ese

1. AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on loodud või saadud seaduses või selle alusel antud õigusaktides avalikke ülesandeid täites. Seega saab teabenõude korras küsida koopiaid asutuse valduses olevatest dokumentidest ning väljavõtteid andmekogudest. Sama paragrahvi lg-st 2 tulenevalt saab avalikule teabele juurdepääsu piirata üksnes seaduses sätestatud korras.

2. AvTS § 5 lg 1 p 1 kohaselt on teabevaldajateks riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutused. Seega on teabevaldajaks AvTS § 5 lg 1 p 1 mõistes ka Tallinna Kiirabi kui Tallinna linna hallatav asutus. Demokraatliku riigikorralduse tagamiseks ning avaliku huvi ja igaühe õiguste ja vabaduste ja kohustuste täitmise võimaldamiseks on teabevaldajad kohustatud tagama juurdepääsu nende valduses olevale teabele seaduses sätestatud tingimustel ja korras (AvTS § 4 lg 1).

3. Kuna HMS §-st 75 saab vaiet haldusaktile või toimingule esitada 30 päeva jooksul, kui seadus ei sätesta teisiti, arvates päevast, mil isik vaidlustatavast haldusaktist või toimingust teada sai või oleks pidanud teada saama, siis on antud juhul vaide esemeks Tallinna Kiirabi poolt 17.03.2023 teabenõudja 10.03.2023 teabenõude täitmisest keeldumine.

Teabenõudele vastamine

4. AvTS § 18 lg 1 kohaselt tuleb teabenõudele vastata viivitamata kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul. Sama seaduse § 23 annab alused, millal teabevaldaja võib teabenõude täitmisest keelduda ning AvTS § 23 lg-st 3 tulenevalt tuleb keeldumist ka põhjendada.

5. Antud juhul on vaide esitaja oma 10.03.2023 teabenõudes palunud Tallinna Kiirabilt teavet Tallinna Kiirabis 2018 aastal toimunud koolituste kohta. Kuigi eeltoodust teabenõudest pole võimalik üheselt aru saada, millist konkreetset teavet (dokumente või väljavõtet) vaide esitaja soovib, võib siiski varasemast kirjavahetusest aru saada, et ilmselt oli vaide esitaja sooviks saada Tallinna Kiirabi töötajatele läbiviidud koolituste nimekirja, millest nähtuks, millal ja millise teemaga koolitus läbi viidi ning kui palju töötajaid mingi teemaga seotud koolitusel osales.

6. 17.03.2023 keeldus Tallinna Kiirabi teabenõude täitmisest viitega AvTS § 23 lg 1 p-le 3 põhjendusega, *et teadmata, millist teavet Te koolituste kohta saada soovite, on võimatu Teie teabenõudele vastata. Seega keeldub Tallinna Kiirabi teabenõude täitmisest*. Siinkohal juhin Tallinna Kiirabi tähelepanu sellele, et AvTS § 23 lg 1 p 3 alusel saab teabenõude täitmisest keelduda siiski alles peale seda, kui teabenõuet on teabevaldaja poolt täpsustatud ning ka siis ei ole arusaadav, millist teavet teabenõudja soovib. Antud juhul edastatud dokumentidest ei nähtu, et Tallinna Kiirabi oleks peale 10.03.2023 vaide esitaja poolt edastatud teabenõuet seda täpsustanud. Seega ei olnud teabenõude täitmisest keeldumine AvTS § 23 lg 1 p 3 korrektne ilma teabenõuet eelnevalt täpsustamata.

7. Vaide esitaja on ka vaides leidnud, et varasemate teabenõuete täitmisest keeldumine ei ole põhjendatud suure mahu tõttu kuna talle teadaolevat on tema poolt soovitud teave andmekogust väljavõetav. Samas ei ole vaide esitaja oma vaides täpsustanud, millist andmekogu vaide esitaja on silmas pidanud.

8. Siinkohal juhin vaide esitaja tähelepanu sellele, et kui vaide esitaja poolt soovitud teave on mõnes andmekogus ka talletatud, kuid teabenõude täitmiseks tuleb teha andmekogust erinevaid päringuid ning sellel alusel koostada uus dokument, mis sisaldaks teavet vaide esitaja soovitud kujul, siis loetakse selline teabenõue selgitustaotluseks. Ehk siis teabenõude korras saab küsida andmekogust väljavõtteid ainult kujul nagu neid on andmekogust võimalik välja võtta ning teabenõudja ei saa nõuda enda poolt soovitud kujul dokumentide koostamist kui teabevaldajal ei ole võimalik selliseid väljavõtteid teha.

9. Vastuses inspektsiooni järelepärimisele on Tallinna Kiirabi selgitanud, et *ei tööandjal ega riigil ole kohustust pidada sellist registrit, kus kõik tervishoiutöötajate koolitused oleksid registreeritud. Tallinna kiirabil on koolitusandmed eriprogrammides (linna töötajate portaal, SAP, Excel). Koolitused on seotud töötajatega. Jooksvad koolitused on toodud meie kodulehel, aga minevikus tehtud koolitusi me ei arhiveeri.* Eeltoodust saab Andmekaitse Inspektsioon aru selliselt, et ei majandustegevuse registris ega ka Eesti hariduse infosüsteemis ei ole andmeid vaide esitaja poolt soovitud kujul, millest oleks võimalik väljavõtet teha.

10. Vabariigi Valitsuse 05.08.2004 määruse nr 265 „Eesti hariduse infosüsteemi asutamine ning põhimäärus“ (https://www.riigiteataja.ee/akt/107102022004) § 5 lg 3 annab loetelu, millistest alamregistritest Eesti hariduse ja infosüsteem (EHIS) koosneb. Sama määruse § 7 lg 1 sätestab, et õppeasutuste alamregistri ning õppekavade ja koolituslubade alamregistri andmed on avalikult kättesaadavad vastutava töötleja veebilehel asuva viida kaudu. Sama paragrahvi lg 2 sätestab kellele on juurdepääs haridust tõendavate dokumentide alamregistri, õpetajate ja akadeemiliste töötajate alamregistri, õpilaste, üliõpilaste ning arst-residentide alamregistri andmetele.

11. Kuna EHIS koosneb erinevatest alamregistritest, siis inspektsioonile arusaadavalt ei ole võimalik teha EHIS-st väljavõtet vaide esitaja soovitud kujul. Seda on selgitanud ka Tallinna Kiirabi oma vastuses inspektsiooni järelepärimisele (vt Tallinna Kiirabi vastuse teine ja kolmas lõik). Küll aga on EHIS-st võimalik saada andmeid koolituste koondandmete kohta, mis on ka vaide esitajale teada, kuna vaide esitaja on inspektsioonile edastanud ka vastava väljavõtte https://enda.ehis.ee/avalik/avalik/oppekava/TegevusteadeOtsi.faces.

12. Kuna teabenõuete esitamisel on kohustused nii teabenõudjal kui teabevaldajal, siis selleks, et teabevaldajal oleks arusaadav, millist konkreetset dokumenti või teavet teabenõudja soovib, siis tuleb ka teabenõude esitamisel esitada teabenõue selliselt, et teabevaldajale oleks üheselt arusaadav, millist konkreetset teavet või dokumenti soovitakse.

13. Kuna antud juhul inspektsioonile arusaadavalt Tallinna Kiirabil vaide esitaja soovitud kujul teavet ei ole ning vaide esitaja poolt soovitud kujul (aeg, teema, osalejate arv jne) väljavõtet ei ole võimalik teha ka ühestki andmekogust, siis jääb vaie rahuldamata. Seda ka põhjusel, et koolitusest võivad osa võtta ka asutusevälised isikud. Et teha väljavõtet vaide esitaja poolt soovitud kujul tuleks teha päringud isikupõhiselt, selgitamaks välja, millisest koolitusest keegi on osa võtnud. Kuna see eeldab aga eelnevalt andmete kogumist, siis loetakse selline teabenõue selgitustaotluseks. Samuti oleks sellisel juhul tegemist suure mahuga päringute tegemisega, mis takistab asutuse ülesannete täitmist (AvTS § 23 lg 2 p-id 3 ja 5 ning MSVS § 5 lg 9 p 7).

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
jurist
peadirektori volitusel